

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUIELKRANTKRABEL DoePAK DuPAK
Nr. 207a

Een deurhanger met Semar: een Javaanse clown

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het *Poppenspe(e)lmuseum*. Ken je de Indo-Maleise uitdrukking 'Je lah je kripoet'? Dat betekent: 'Ik lag me rot' (kripoet: gerimpeld – lachrimpels). De Javaanse wijze dwaas en goddelijke clown Semar is een van de punakawan (komische personages) in het Indonesische wayangspel. Samen met zijn zonen Nala Gareng en Petruk lost hij in veel lakons (wayangverhalen) de problemen op. Semar is dienaar en raadsman van goden en edelen. Hij heeft een dikke buik en flinke billen, een groot gezicht en één tand in de mond.

Knip de vormen uit en plak ze eventueel tegen elkaar. Hang de deurhanger aan de klink van je (slaap)kamerdeur of gebruik de uitgeknipte vorm als bladwijzer.

Wil je meer te weten komen over internationale (volks)poppentheaterfiguren? Op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs kun je een speurspel maken. Een poppentheater-abc is te vinden op www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl, www.poppenspelmuseum.nl of www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2. In onze museumwinkel vind je gezelschapsspellen, briefkaarten, posters en documentatie over Semar, Jan Klaassen en Katrijn en hun vele buitenlandse soortgenoten. Illustratie: Elsie Zwart ©. Bewerking, tekst en realisatie: Otto van der Mieden © (2013). Veel knutselplezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: dgepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd: de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doode stille geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.